

ಮಾತ್ರ-ಕೆ

ನಿದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಚೀವಿ ಸೀರಿಯಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ‘ಮುಕ್ತ ಮುಕ್ತ’, ‘ಅರ್ಥ ಸತ್ಯ’, ‘ಗೋಧೂಳಿ’, ‘ಬೆಳೆದಿಂಗಳಾಗಿ ಬಾ...’ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯನ ನನ್ನದೇ. ಇವಲ್ಲವೂ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಅದವು.

◆ ಸಾರಂಗಿ ವಾದಸ್ಥಕ್ಕಿಂತ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊರತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಾದು?

ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಂಗಿ ಕಫೇಲಿ ನಡಿಸಿಕೊಂಟಿದ್ದೇನೆ. ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ, ಬೆಲ್ಲೊಯಂ, ನೆಡರ್ಲೆಂಡ್, ಹಾಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕ, ಯೂರೋಪ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿಂಗಪುರ, ಮಲೇಶಿಯಾ, ದುಬ್ಬಿ, ಕತರ್, ಮಸ್ತಾ... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾದೇ ಸಾರಂಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗಾಯನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜನ ಸಾರಂಗಿಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಅನಿಸಿತು. ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತವೇ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀತಿ. ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಇವುವಡ್ಡಾರೆ.

◆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಮುಕ್ತ ಕಂಣಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಾರಂಗಿ ಕಲಿಯಲು ಏಕ ಮುಂದ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಈಗಿನ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇನ್ನೊಸ್ಯಂಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಕಫೇರಿ ಕೊಡುವವ್ಯವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನುಡಿಸಾಣಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕೆನಿಷ್ಟು 15 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಏರದು ಮಾರು ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಲು ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಾರಂಗಿ ವಾದನದ ಕಲೆಕೆ ತುಂಬ ಕವ್ಯ. ವಯೋಲಿನ್, ಸಾರಂಗಿ, ಸರೋದ್ ನುಡಿಸಾಣಕೆ ಕಲಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಸಾಧನೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಮುಕ್ತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುವಂತಹ ಸೀಫೋಡ್, ಗಿಟಾರ್ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ಬಯಸುವ ವಾದ್ಯ ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿಯಲು ಇದೂ ಬಂದು ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿ ಸಾರಂಗಿ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಳವು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

◆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕವಾದ ಜಾತಿಯತೆಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಸಂಗೀತ ಎನ್ನುವುದು ದ್ವೈವಿಕಲೆ. ಹರಿದಾಸರು, ಸೂಫಿಗಳು, ಶರಣರು, ಅನುಭಾವಿಗಳು, ಆರೂಪರು... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮ—ಮತಗಳ, ಪಂಥದ ಸಹಜದ್ಯಾಯರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಏರಿ ಬೆಳೆದವರು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಗೀತ ಎನ್ನುವುದು ಇರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಲಾವಿದರ ಕೊಡುಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಸಂಗೀತಕ್ಕ ಜಾತಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

‘ಬೇಜು ಬಾಪು’ ಚಲನಚಿತ್ರದ ‘ಮನ್ ತಡಪತ್ರ’ ಹರಿ ದರುಶನ್‌ಕೊ ಆಜ್ಞೆ’ ಜನಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದವರು ಮಹಾಮದ್ ರಾಫಿ, ಬರೆದವರು ಮಹಾಮದ್ ಶರೀರ್ ಬಾಹಾರಿ, ಸಂಗೀತಗಾರರು ನೌಷಧ್ ಅಲಿ. ಇದು ಸಂಗೀತದ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಕೆ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಘಟಾನುಘಟಿ ಸಂಗೀತಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಪಾಟಿಯಾಲ ಘರಾಣದ ಉಸ್ತ್ರಾದ್ ಬಡೆಗುಲಾಂ ಅಲಿ ಖಾನ್, ಕೆರಾಕ್ ಘರಾಣದ ಉಸ್ತ್ರಾದ್ ಕರೀಂ ಖಾನ್, ಸಿತಾರ್ ವಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಉಸ್ತ್ರಾದ್ ವಿಲಾಯತ್ ಖಾನ್, ಶರ್ಹನಾಯ್ ವಾದಕ ಉಸ್ತ್ರಾದ್ ಬಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಖಾನ್ ಅವರಿದ ಇಂದಿನ ಮೇರು ಗಾಯಕ ಬೇಗಂ ಪರೀನ್ ಸುಲ್ತಾನ್, ತಬಲಾ ಮಾತ್ರಿಕ ಉಸ್ತ್ರಾದ್ ಜಾಕೀರ್ ಹುಸ್ನೆನ್... ಹೀಗೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಗಾಯಕ-ವಾದಕರ ಪಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಹಾಗೆ